

Respect- & gedragsprotocol

tweemaster
INTERCONFESSIOELE BASISCHOOL NAARDEN

Januari 2026

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Algemeen	3
2. Schoolregels	4
3. Uitgangspunten pedagogisch klimaat	4
3.1 Gouden en Zilveren Weken	4
3.2 Methodes en interventies	5
4. Vijfsporenaanpak Preventie tegen pesten	9
5. Gedragsprotocol.....	10
5.1 Inleiding.....	11
5.2 Fasen van conflict.....	11
5.3 Herstelgericht werken	11
5.4 Veiligheidsplan	12
5.5 Uitvoeringsbepaling	12
6. Ouders en samenwerking	12
6.1 Ouders als partners in het sociaal-emotioneel leerproces	12
6.2 Voortdurende dialoog en partnerschap	13
6.3 Onderwijsondersteunend gedrag van ouders.	13
6.4 Rol van ouders in preventie en gedragsontwikkeling	14
6.5 Samenwerking bij storend of grensoverschrijdend gedrag	14
6.6 Samenwerking bij ernstige incidenten	14
7. Conclusie	14
Bijlage A: Contactpersonen ICBS De Tweemaster	15
Bijlage B Kwink koelkast poster ouderbetrokkenheid	17

Voorwoord

Dit is het Respect- en Gedragsprotocol van De Tweemaster in Naarden. Op onze school staat een veilig, positief en respectvol schoolklimaat centraal. Gedrag bestaat altijd in de context en wordt beïnvloed door de omgeving en sociale interacties. Dit is voortdurend in ontwikkeling. Elk kind groeit in zijn sociale en emotionele vaardigheden, en het is onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om dit proces te begeleiden.

Dit protocol biedt duidelijke richtlijnen en handvatten voor leerkrachten, leerlingen en ouders. Het helpt gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag effectief aan te pakken. Zo creëren we een omgeving waarin iedereen zich veilig voelt, gehoord wordt en zich optimaal kan ontwikkelen.

Onze missie en visie vormen het fundament van dit protocol: wij helpen kinderen ontdekken wie ze zijn, hun kennis en vaardigheden ontwikkelen en opgroeien tot wereldburgers die met respect en verantwoordelijkheid met anderen omgaan.

1. Algemeen

Kinderen brengen een groot deel van hun tijd door op school. Elke dag opnieuw vertrouwen ouders en verzorgers hun kinderen toe aan onze zorg. Het creëren en behouden van een veilige leer-, speel-, en werkomgeving heeft dan ook voortdurend onze aandacht. Met onze inzet in interventies werken we aan een schoolklimaat waarin het voor alle leerlingen, leerkrachten en ouders prettig vertoeven, leren en werken is.

Op systematische wijze leren leerlingen op een respectvolle, plezierig en veilige manier met elkaar omgaan. Er wordt aandacht besteed aan het bevorderen van zelfvertrouwen en zelfbeheersing. Ook wordt er gewerkt aan het verminderen van agressie en meeloopgedrag. Het protocol maakt iedereen bewust dat gedrag geen statisch gegeven is, maar het resultaat van voortdurende interacties tussen mensen. Bij De Tweemaster richten we ons op gedrag dat bijdraagt aan de normen, waarden en doelstellingen van onze school.

Door een heldere zorgstructuur te hanteren, kunnen wij effectief omgaan met ongewenst gedrag. In elke fase van de zorgstructuur staat duidelijk wie betrokken is en wat van hem of haar wordt verwacht. Het leerling administratiesysteem Parnassys wordt gebruikt om incidenten en of zorgen van het gedrag te registreren, afspraken vast te leggen en de voortgang te volgen. Het doel is om het protocol in het algemeen te volgen. Elk kind is uniek, dus school kan weloverwogen afwijken.

Het protocol voor conflictbeheersing en gedragsmanagement op De Tweemaster:

- Zorgt voor een veilig schoolklimaat voor alle leerlingen.
- Maakt verwachtingen over gedrag duidelijk en transparant.
- Integreert preventieve methoden zoals Rots & Water en sociale-emotionele trainingen.
- Hanteert stapsgewijze interventies via de gedragsladder.
- Biedt structuur bij grensoverschrijdend gedrag, inclusief schorsing en verwijdering volgens landelijke richtlijnen

2. Schoolregels

Onze schoolregels vormen de basis voor een veilig en respectvol schoolklimaat. Iedereen binnen de school wordt geacht zich hieraan te houden:

- Ik ga met een ander om zoals ik wil dat diegene met mij omgaat.
- Ik loop en praat rustig door de school.
- Ik ga netjes om met mijn eigen materiaal en dat van anderen.

Deze regels worden tijdens de Gouden weken verder uitgewerkt, zodat leerlingen samen met de leerkracht groepsregels opstellen die passen bij hun klas. Deze regels worden met de ouders gedeeld in het begin van het jaar en zijn opgehangen in de gangen.

3. Uitgangspunten pedagogisch klimaat

Bij De Tweemaster zijn het aanleren en versterken van sociale vaardigheden onderdeel van de dagelijkse praktijk. Onze aanpak helpt leerlingen zich te ontwikkelen tot wereldburgers die met respect en verantwoordelijkheid met anderen omgaan.

3.1 Gouden en Zilveren Weken

De eerste 4-6 weken van het schooljaar worden de Gouden weken genoemd. Deze weken zijn cruciaal voor groepsvorming, het leggen van een veilige basis en het vaststellen van normen en waarden. De Perioden na de kerstvakantie worden de Zilveren weken genoemd. Een periode gekenmerkt door terug te kijken op het eerste deel van het jaar; de groepsdynamiek te versterken, afspraken te herhalen van nieuwe doelen voor een frisse start.

Gouden Weken (begin schooljaar): groepsvorming, sociale vaardigheden, uitleg van gedragsregels. De leerkracht zorgt iedere dag voor opdrachten waarbij de groep elkaar leert kennen en zich veilig bij elkaar gaat voelen. We gebruiken hier onder andere de methode Kwink voor.

Zilveren Weken (na kerst): herhaling en versterking van gemaakte afspraken.

Bij nieuwe groepssamenstelling extra sociale interventies voor nieuwe leerlingen en bij vertrek van leerlingen zal dit proces opnieuw worden doorlopen.

3.2 Methodes en interventies

1. KWINK: sociaal-emotioneel leren, mediawijsheid en groepsveiligheid voor groep 1 t/m 8.
2. Executieve functies (Autometafoor): bevordert zelfregulatie, taakaanpak en zelfstandigheid.
3. Rots & Water: fysieke weerbaarheidstraining in groep 6 en herhaling in groep 7; lichtere variant Kiezel & Druppel voor jongere groepen.
4. Sociaal-emotionele ontwikkeling volgen: via IEP "Hart & Handen", tweemaal per jaar, terugkoppeling naar ouders.

Kwink

Kwink is een methode voor sociaal- emotioneel leren (SEL) voor groep 1 t/m 8

- Voorkomt verstorend gedrag en pesten

- Kent een groepsbrede, preventieve aanpak
- Zorgt voor een sociaal veilige groep
- Verhoogt de leeropbrengsten
- Werkt met *vijf bewezen gedragscompetenties* (zie afbeelding)
- Voldoet aan de Wet Sociale Veiligheid

Kwink leert kinderen met een groepsbrede aanpak positief gedrag aan. Kwink koppelt de lesinhouden aan de groepsfases om leraren met concrete en effectieve activiteiten in staat te stellen aan een veilig leer- en leefklimaat te werken. Hierin kan hij zowel sturend (vooral in de fases van forming, norming en storming) als volgend zijn om te kunnen aansluiten bij de onderwijsbehoefte van elk kind.

Groepsfases:

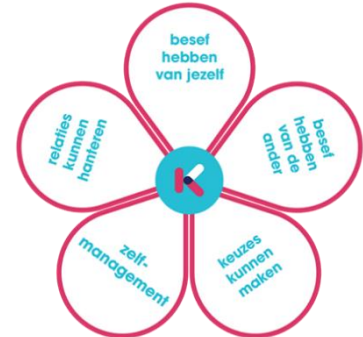
1. Forming: kennismaking en oriëntatie: wie is wie en hoe werkt het hier;
2. Norming: normen, regels en gedragsverwachtingen
3. Storming: de strijd om de hiërarchie; een sociaal 'gevecht' om op verbaal, fysiek en 'digitaal' vlak zo hoog mogelijk te komen;
4. Performing: zijn de eerste drie fases goed verlopen, dan is dit de periode van een positief leer- en leefklimaat en is de klas een groep;
5. Adjourning: de periode van voorbereiden op het afscheid.

Hoelang elke fase duurt valt moeilijk in zijn algemeen te zeggen, in het algemeen moeten de fases voor een prettig en succesvol jaar met de groep voor de herfstvakantie goed zijn doorlopen.

Sociaal- emotioneel leren kent vijf competenties (levensvaardigheden)

Het systematisch aanleren van de volgende vijf competenties draagt een wezenlijk bij aan een veilig leer- en leefomgeving

1. Besef van jezelf
2. Zelfmanagement
3. Besef van de ander
4. Relaties hanteren
5. Keuzes maken.

Kwink zet deze vijf SEL-competenties uit in een leerlijn voor de hele school, verbindt die aan de groepsfases en creëert zo de beste voorwaarden voor een veilig leer- en leefklimaat

Emotiewoordschat

Hoe genuanceerder we onze emoties kunnen benoemen, hoe beter een ander onze emoties en ons gedrag kan invoelen en/of begrijpen. Daarom is het belangrijk om kinderen die 'emotiewoorden' structureel en planmatig aan te bieden. Dit taalaanbod gaat vóór taalproductie. Jonge kinderen kunnen in een betekenisvolle context relatief moeilijke emotiewoorden aanleren. Ze zullen ze, als deze onderdeel geworden zijn van hun eigen woordschat, vanzelf gaan gebruiken om hun eigen emoties en die van anderen onder woorden te brengen.

Kwink werkt met een lijst van 75 emotiewoorden als instrument voor kinderen om hun innerlijke wereld goed te kunnen verduidelijken, waardoor de kans op misverstanden en conflicten afneemt en de interactie met anderen beter verloopt. De emotiewoorden zijn een vast onderdeel van elke les

Pesten en mediawijsheid

Uit de wetenschappelijke literatuur rondom pesten blijkt dat je moet uitgaan van het verantwoordelijkheidsgevoel van de groep wil je pesten een halt toeroepen. Daarom doen scholen er goed aan om met name in de groepsfase van de 'storming' extra aandacht te besteden aan de waarden van de groep. Het gaat dan om aspecten als: mogen zijn wie je bent (diversiteit), respect voor de ander, empathie en de kracht van een positieve groep. Ook een duidelijke definitie van pesten helpt om je bewust te zijn om welk gedrag het eigenlijk gaat bij pesten. Op de Tweemaster spreken we van pesten als het agressieve gedrag doelbewust is, langere tijd aanhoudt en er sprake is van machtsongelijkheid. Een nieuwe uitdaging voor scholen is hoe zij kinderen leren omgaan met de nieuwe media, waarbij cyberpesten helaas aan de orde van de dag is. Van belang is dan dat scholen alert zijn op de risico's die zich kunnen voordoen, bijvoorbeeld als er sprake is van pesten, tendensen tot onverdraagzaamheid of radicalisering onder kinderen of in de omgeving waar kinderen opgroeien. Kwink versterkt de positieve kracht van de groep om pesten te stoppen en leert kinderen op een verstandige en prettige manier omgaan met de nieuwe media.

Aan welke inspectie eisen voldoet Kwink?

- Kerndoelen en preventie pestgedrag
- Kwink sluit volledig aan bij de kerndoelen en is meetbaar, zoals de inspectie dat in de groepen van 6-7 en 8 ook eist van scholen
- Kwink is goed onderbouwd en daardoor opgenomen in de databank Effectieve Jeugdinterventies van het Nederlands Jeugd Instituut
- Kwink biedt de proactieve, preventieve aanpak met een methode voor de hele school.
- Duidelijke normen en waarden: open schoolcultuur waarin leerlingen eigen verantwoordelijkheid hebben, inclusief bewustzijn van kernwaarden school, normen en regels.
- Pedagogisch vakmanschap: een leerkracht die weet waarin te grijpen en weet dat het begin van het schooljaar(groepsvorming) cruciaal is.

Kwink ouderbetrokkenheid

Voor meer informatie en over wat u als ouder extra kunt betekenen zie: [Ouderbetrokkenheid - Kwink op school](#)

Voor Kwink koelkastposter zie: Bijlage B.

1. Executieve functies (Autometafoor): bevordert zelfregulatie, taakaanpak en zelfstandigheid.

De kracht van een gemeenschappelijke taal op school

Op school gebruiken we een positieve, gezamenlijke taal om met de kinderen te praten over hoe leren werkt en wat ze daarbij nodig hebben. Door hier bewust mee bezig te zijn, helpen we leerlingen beter begrijpen *hoe* ze leren, wat hun sterke kanten zijn en waar ze nog in kunnen groeien. Zo vergroten we hun zelfinzicht en zelfvertrouwen.

Via deze taal kunnen leerkrachten ook beter uitleggen wat er gebeurt tijdens het leerproces en kunnen leerlingen handige leerstrategieën ontdekken en met elkaar delen. We gebruiken daarbij ook een liedje en gebaren: die helpen om de zogenaamde *executieve functies* – de denk- en regelhulpen van je brein – op een natuurlijke manier in het dagelijkse doen en denken van kinderen te laten landen. Zo leren ze deze vaardigheden bijna vanzelf toepassen, zonder dat ze er steeds bewust over hoeven na te denken.

Daarnaast spelen oefenen, het goede voorbeeld geven, aandacht voor de basisbehoeften van kinderen en het verweven van breinkennis in de lessen een belangrijke rol.

De autometafoor

Om deze denk- en regelvaardigheden uit te leggen, gebruiken we de *autometafoor*. Deze geeft een helder en positief beeld bij elf belangrijke breinfuncties die kinderen (en volwassenen!) helpen om zelfstandig te werken, zichzelf te sturen en om te gaan met dagelijkse taken.

Er zijn mooie materialen ontwikkeld rond deze autometafoor – voor zowel het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs – die al op veel scholen en in begeleidingspraktijken worden gebruikt.

Hieronder een link naar een filmpje waarbij de Autometafoor wordt uitgelegd:

<https://youtu.be/mCIEWVFQYb8>

Rots & Water: fysieke weerbaarheidstraining in groep 6 en herhaling in groep 7; lichtere variant Kiezel & Druppel voor jongere groepen.

Rots & Water is een erkend, wetenschappelijk onderbouwd programma dat sociale vaardigheden, weerbaarheid en respectvol gedrag versterkt bij kinderen en jongeren. Het combineert fysieke oefeningen met mentale en sociale ontwikkeling en wordt veel gebruikt binnen scholen.

Kern van Rots & Water

- Psychofysieke sociale competentietraining: fysieke oefeningen worden gebruikt om sociale en emotionele vaardigheden te versterken.
- Doel: vergroten van communicatie-, sociale vaardigheden en welzijn, en het voorkomen of verminderen van pesten, conflicten en grensoverschrijdend gedrag.
- Drie bouwstenen:
  - Zelfbeheersing

- Zelfreflectie
- Zelfvertrouwen
- Symboliek:
  - Rots = stevig staan, grenzen aangeven, voor jezelf opkomen
  - Water = meebewegen, samenwerken, communiceren, verbinding zoeken

1. Gedragsverwachtingen

- Leerlingen tonen respect door stevig én flexibel te handelen (Rots & Water-balans).
- Leerlingen herkennen en bewaken hun eigen grenzen en die van anderen.
- Leerlingen communiceren op een open, rustige en duidelijke manier.

2. Sociale vaardigheden die worden aangeleerd

- Conflicten herkennen en op een vreedzame manier oplossen.
- Samenwerken en rekening houden met gevoelens van anderen.
- Bewustwording van lichaamstaal, houding en stemgebruik.

3. Weerbaarheid en veiligheid

- Leerlingen leren stevig staan, letterlijk en figuurlijk.
- Ze oefenen met situaties waarin ze 'nee' moeten zeggen of hulp moeten vragen.
- Ze leren spanning reguleren via ademhaling en focus.

4. Reflectie en verantwoordelijkheid

- Elke oefening wordt gekoppeld aan reflectie: Wat voelde ik? Wat deed ik? Wat kan anders?
- Leerlingen leren verantwoordelijkheid nemen voor hun gedrag en keuzes.

5. Anti-pest en groepsklimaat

- De training draagt bij aan een veilig, positief groepsklimaat door te werken aan respect, verbondenheid en duidelijke grenzen.
- Kinderen leren hoe hun gedrag invloed heeft op anderen en hoe ze positief kunnen bijdragen aan de groep.

Sociaal-emotionele ontwikkeling volgen: via IEP “Hart & Handen”, tweemaal per jaar, terugkoppeling naar ouders.

Binnen onze school werken we met de IEP-dimensies Hart en Handen om respectvol gedrag, sociale ontwikkeling en een veilig klimaat te versterken.

Hart – sociaal-emotionele ontwikkeling

- Kinderen leren omgaan met hun eigen gevoelens en die van anderen.
- We oefenen met respectvol communiceren, samenwerken en conflicten oplossen.
- Er is aandacht voor zelfvertrouwen, empathie en het maken van zorgzame keuzes.

Handen – sociaal-maatschappelijke vaardigheden

- Kinderen leren verantwoordelijkheid nemen voor hun gedrag.
- Ze oefenen actief met samenwerken, helpen, bijdragen aan de groep en afspraken nakomen.

- We stimuleren een houding van ‘ik doe mee’ en ‘ik zorg voor een veilige omgeving’.

Toets momenten

- Twee keer per jaar nemen we de IEP-toetsen Hart en Handen af.
- Deze metingen geven inzicht in de sociaal-emotionele groei van kinderen en helpen ons gericht te ondersteunen waar nodig.
- De resultaten worden met ouders besproken, zodat school en thuis samen kunnen werken aan een positieve ontwikkeling.

4. Vijfsporenaanpak Preventie tegen pesten

De Tweemaster maken wij gebruik van de Vijfsporenaanpak van Bob van der Meer om pestgedrag en conflicten goed aan te pakken. Deze methode kijkt niet alleen naar de leerling die gepest wordt of degene die pest, maar betreft ook de hele groep, de ouders en het schoolteam. Zo zorgen we samen voor een veilige, prettige en respectvolle schoolomgeving.

Wat is het doel?

Met deze aanpak willen we:

- Begrijpen wat er aan de hand is bij ongewenst gedrag.
- Gepeste leerlingen en pesters helpen om positief gedrag te laten zien.
- De groep en omgeving gebruiken om goed gedrag te stimuleren.
- Leerling en ouders actief betrekken bij het oplossen van problemen.
- Leerkrachten en schoolleiding ondersteunen bij het toepassen van een

De vijf sporen in het kort

1. Gepeste leerling

We zorgen dat kinderen die gepest worden:

- Beschermd en gesteund worden
- Inzicht krijgen in de situatie en leren hoe ze zichzelf kunnen helpen.
- Emotioneel sterker worden.

Voorbeelden: gesprekken over gevoelens, strategieën om veilig en assertief te reageren, tijdelijke aanpassingen in de groep, en indien nodig externe hulp

2. Pester

Kinderen die pesten of storend gedrag laten zien, krijgen begeleiding om:

- Inzicht te krijgen in de gevolgen van hun gedrag.
- Relaties te herstellen.

3. Groep

De klasgroep speelt een belangrijke rol bij het oplossen van conflicten:

- Leerlingen worden zich bewust van hun rol in de groep.
- Samen wordt gewerkt aan een positief groepsklimaat.

- De sociale regels van de groep worden versterkt.
Voorbeelden: klassengesprekken, rollenspellen, gezamenlijke afspraken en groepsactiviteiten om samenwerken en empathie te versterken.

4. Ouders/verzorgers

Ouders zijn partners bij het aanpakken van conflicten:

- Ouders worden geïnformeerd en betrokken bij afspraken.
- Samenwerking zorgt voor een consistente aanpak thuis en op school.
- Ouders helpen mee om het sociaal-emotioneel welzijn van hun kind te ondersteunen.

Voorbeelden: informatiegesprekken, betrokkenheid bij afsprakenkaarten en herstelplannen, ondersteuning thuis bij sociale ontwikkeling.

5. Schoolpersoneel

Leerkrachten en schoolleiding zorgen dat de aanpak goed wordt uitgevoerd:

- Ze geven zelf het goede voorbeeld.
- Ze bewaken dat afspraken worden nageleefd.
- Ze ondersteunen collega's bij moeilijke situaties.
- Ze zorgen voor een consistente en duidelijke aanpak.

Voorbeelden: team-overleggen, coaching en scholing, registreren en monitoren van gedrag in ParnasSys, samenwerking met externe partners.

Samengevat:

De Vijfsporenaanpak betreft iedereen bij het oplossen van conflicten: het kind dat gepest wordt, het kind dat pest, de groep, de ouders en het schoolteam. Zo ontstaat een duurzame en effectieve aanpak die helpt om conflicten op te lossen, herhaling te voorkomen en het groepsklimaat te verbeteren.

Bron: Van der Meer, B. (2012). *Vijfsporenaanpak bij pesten. Praktijkids voor scholen*.

5. Gedragsprotocol

5.1 Inleiding

Conflicten en ongewenst gedrag zijn onvermijdelijk, ook in een schoolomgeving. Ze ontstaan vaak door misverstanden, verschil in behoeften of sociale spanningen. Bij De Tweemaster zien we ongewenst gedrag niet als iets statisch, maar als een resultaat van interacties tussen mensen. Dit gedrag is beïnvloedbaar, en door structurele begeleiding kunnen leerlingen leren hoe zij hun gedrag positief kunnen bijsturen en conflicten kunnen oplossen.

Het doel van dit hoofdstuk is duidelijkheid te geven over:

- Welke acties leerkrachten ondernemen in verschillende fasen van ongewenst gedrag
- Hoe wij de veiligheid van alle leerlingen waarborgen

5.2 Fasen van conflict

Conflicten worden bij De Tweemaster gestructureerd aangepakt volgens een conflictpiramide, die de ernst van storend gedrag laat zien vanuit het perspectief van de leerkracht. Iedere fase vraagt om een passende interventie.

Fase	Gedrag	Actie
Fase 0: Positief gedrag	Je gedraagt je aardig en beleefd, werkt goed samen, kunt ruzies oplossen en plagen wordt geen pesten	Fijne en veilige leeromgeving waarin iedereen goed kan leren
Fase 1: Storend gedrag	Storend naar leerlingen of leerkracht	Gesprek, inoefenen van verwachtingen. Na tweede waarschuwing rustig plekje in de klas.
Fase 2: blijvend storend gedrag	Het storende gedrag blijft ondanks eerdere waarschuwingen/ interventies	Plaatsing uit de klas voor korte termijn. Gesprek, registratie, ouders informeren.
Fase 3: Structureel storend gedrag	Terugkerend storend gedrag, patroon aanwezig	Afsprakenkaart invullen, evaluatie na 2 weken, ouders en directie informeren
Fase 4: Structureel storend gedrag	Gedrag blijft ondanks eerdere interventies	Verbeterplan 4 weken met ouders, leerling en directie, afsprakenkaart, mogelijk interne- schorsing bij herhaling. Samenwerkingsverband Unita wordt betrokken.
Fase 5: Grensoverschrijdend gedrag	Onveilig gedrag met directe risico's	Directe maatregelen: interne/externe schorsing of verwijdering, in overleg met ouders, leerkracht en bestuur. Samenwerkingsverband Unita is betrokken.

5.3 Herstelgericht werken

Bij De Tweemaster hanteren wij een herstelgerichte benadering:

De leerling krijgt de kans om excuses aan te bieden en verantwoordelijkheid te nemen voor zijn of haar gedrag.

Samen met de leerkracht en ouders wordt bekeken hoe herhaling kan worden voorkomen.

Het protocol stimuleert dat ouders, leerling en school als partners samenwerken bij gedragsverbetering.

5.4 Veiligheidsplan

Als het niet lukt om een conflict of storend gedrag direct met elkaar op te lossen dan kan er worden opgeschaald naar:

- Time- in (in de klas, maar uit de situatie tot rust komen).
- Fase Time-out (tijdelijke verwijdering uit de klas om de rust terug te brengen).
- Interne schorsing (een dagdeel/ dag uit de klas met vooropgezet plan door alle betrokkenen)
- Externe schorsing (tijdelijke afwezigheid van school, maximaal één week, in overleg met leerling, ouders, directie en leerplicht)
- Verwijdering – permanente maatregel als andere interventies geen effect hebben gehad en veiligheid of leeromgeving ernstig in gevaar is. Hierbij kunnen ouders bij grote meningsverschillen die niet uitgesproken kunnen worden bezwaar aanmaken. Zie link: [Mag een basisschool mijn kind schorsen of verwijderen? | Rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisschool-mijn-kind/schorsen-of-verwijderen)

5.5 Uitvoeringsbepaling

De directie van De Tweemaster kan afwijken van het protocol bij bijzondere omstandigheden of wanneer strikte toepassing onevenredig nadelige gevolgen zou hebben. In zulke gevallen wordt altijd gezocht naar een passende oplossing in overleg met leerkrachten, ouders en eventueel externe partners.

6. Ouders en samenwerking

Ouders zijn onmisbare partners in het creëren van een veilig, positief en respectvol schoolklimaat. Hun betrokkenheid is essentieel om het gedrag van leerlingen effectief te begeleiden, zowel preventief als bij interventies. Bij De Tweemaster streven we naar een nauwe samenwerking tussen ouders, leerkrachten en schoolleiding, zodat kinderen consistent en ondersteunend begeleid worden, zowel op school als thuis.

6.1 Ouders als partners in het sociaal-emotioneel leerproces

Ouders hebben een belangrijke rol bij het versterken van de vaardigheden die kinderen op school leren, zoals:

- Zelfregulatie, probleemoplossend vermogen en sociale interactie (via Autometafloor en KWINK).
- Weerbaarheid en empathie (via Rots & Water).
- Het aanleren van gedragsregels, respectvolle communicatie en samenwerking.

Door ouders te betrekken, wordt het sociaal-emotionele leerproces van kinderen versterkt en wordt de kans op herhaling van ongewenst gedrag verminderd.

6.2 Voortdurende dialoog en partnerschap

De Tweemaster streeft naar een open en transparante communicatie met ouders: Leerkrachten en schoolleiding onderhouden een proactieve, respectvolle en constructieve dialoog. Ouders worden gestimuleerd hun vragen, zorgen en observaties te delen.

School en ouders werken samen als gelijkwaardige partners, met het gezamenlijke doel een veilige en positieve leeromgeving te creëren waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door deze intensieve samenwerking ontstaat een schoolcultuur waarin gedrag op een consistente manier wordt begeleid, zowel binnen als buiten de schoolmuren, en waarin leerlingen zich gezien, gehoord en gesteund voelen.

6.3 Onderwijsondersteunend gedrag van ouders.

Hoe kan ik het onderwijs aan mijn kind ondersteunen?

Ouders doen ertoe! Uit onderzoek (Marzano, 2007) weten we dat onderwijsondersteunend gedrag van ouders bijdraagt aan schoolsucces. Onderwijsondersteunend gedrag bevat drie aspecten (Pameijer, 2021): betrokkenheid, toezicht en verwachtingen.

Betrokkenheid	Toezicht	Verwachtingen
Denk aan: - Interesse tonen voor school (zoals: wat heb je vandaag geleerd?) - Praten over de ontwikkeling in leren - Aanmoedigen om hard te werken - Spelonderwijs oefenen - Leerzame uitstapjes en activiteiten - Achter (school)regels en aanpak van leerkracht staan - De leerkracht complimenten geven - Meedenken met school, kennis delen ...	Denk aan: - Gezond leven (zoals: gezond eten, op tijd naar bed, voldoende bewegen) - Op tijd op school zijn - Weten wat je kind doet en met wie - Grenzen stellen bij schermtijd en mediagebruik ...	Denk aan: - Optimistisch realistische verwachtingen (niet te hoog, niet te laag) voor: - Gedrag - Werkhouding (zoals: motivatie, doorzetten, concentratie) - Prestaties/leerontwikkeling voor de lange en korte termijn ...

Bron: Debora van den Heuvel en Myrthe Drexhage (2023), gebaseerd op:
Met plezier naar school: de onmisbare rol van ouders in het succes van kinderen (Pameijer, 2021)

6.4 Rol van ouders in preventie en gedragsontwikkeling

Ouders spelen een actieve rol in het ondersteunen van de sociale en emotionele ontwikkeling van hun kind. Zij worden betrokken bij:

- Het bespreken van schoolregels, groepsregels en de verwachtingen van gedrag, zodat thuis en school dezelfde normen en waarden uitdragen.
- Het stimuleren van gewenst gedrag door positieve feedback, ondersteuning bij het aanleren van sociale vaardigheden en voorbeeldgedrag.
- Het volgen van de voortgang van hun kind via het leerlingvolgsysteem ParnasSys en de terugkoppeling vanuit de leerkracht.

Door ouders vanaf het begin te betrekken, versterken we de preventieve aanpak en verhogen we de kans op blijvende gedragsverbetering.

6.5 Samenwerking bij storend of grensoverschrijdend gedrag

Wanneer ongewenst gedrag of conflicten optreden, werken ouders nauw samen met de school om een effectieve oplossing te vinden:

- Afsprakenkaarten en gedragshandelingsplannen: ouders worden betrokken bij het opstellen en evalueren van individuele gedragshandelingsplannen en afsprakenkaarten. Dit zorgt voor duidelijke verwachtingen en betrokkenheid bij het veranderproces van hun kind.
- Herstelgesprekken: bij meervoudige conflicten of grensoverschrijdend gedrag krijgen ouders inzicht in de situatie, zodat zij thuis het herstelproces kunnen ondersteunen.
- Regelmatige communicatie: ouders en school zorgen voor een samenwerking. Ouders worden op de hoogte gehouden van voortgang, successen en terugkerende uitdagingen via gesprekken, telefoontjes, Parro of schriftelijke rapportages en ouders houden school hierbij ook op de hoogte waardoor er een dialoog ontstaat en een gezamenlijk plan van aanpak.

6.6 Samenwerking bij ernstige incidenten

De samenwerking zorgt ervoor dat kinderen begrijpen dat gedrag consequenties heeft, maar ook dat er altijd begeleiding en steun is om tot verbetering te komen.

Bij ernstige of herhaaldelijke overtredingen van gedragsregels, zoals agressie, pesten of grensoverschrijdend gedrag, werken ouders intensief samen met school:

- Ouders worden onmiddellijk geïnformeerd en betrokken bij overleg over de consequenties en interventies.
- Gezamenlijk wordt besloten over maatregelen zoals interne time-out, schorsing of gedragscontracten.
- Indien nodig, vindt coördinatie plaats met externe partners zoals het samenwerkingsverband, de leerplichtambtenaar of schoolmaatschappelijk werk.

7. Conclusie

Dit protocol biedt structuur, duidelijkheid en handvatten voor een veilig, positief en respectvol schoolklimaat. Preventieve methoden, de conflictpiramide, herstelgerichte aanpak en de Vijfsporenaanpak vormen samen een geïntegreerd systeem dat:

- Leerlingen ondersteunt in hun sociale en emotionele ontwikkeling.
- Onaanvaardbaar gedrag effectief voorkomt en corrigeert.
- Ouders actief betreft bij opvoeding en gedragsontwikkeling.
- Het groepsklimaat en de veiligheid van alle leerlingen waarborgt.

Het protocol wordt voortdurend geëvalueerd en aangepast aan de behoeften van leerlingen, leerkrachten en ouders. Het uiteindelijke doel is een school waar ieder kind zich veilig voelt, verantwoordelijkheid leert nemen en zich kan ontwikkelen tot een sociaal vaardige en zelfverzekerde wereldburger.

Bijlage A: Contactpersonen ICBS De Tweemaster

Functie	naam	e-mailadres	werkdagen
Directeur	Merel	directie@tweemaster.nl	di-do-vrij
Intern begeleider	Linda	ib@tweemaster.nl	di-woe-do
Vertrouwenpersoon	Ester	vertrouwenspersoon@tweemaster.nl	ma-di-woe-do-vrij
Externe vertrouwenspersoon	Bernadette Hes-Boots	nfo@in-b-tweenadvies.nl	

Bijlage:

Bijlage B Kwink koelkast poster ouderbetrokkenheid

Les 1: Ik kan vertellen hoe ik mij voel (onderbouw). Ik kan benoemen wat ik voel en bouw mee aan een veilige groep (midden- en bovenbouw).

Les 2: We helpen elkaar bij het oefenen van onze afspraken (onderbouw). Wij houden elkaar aan onze afspraken (en bouwen verder aan een veilige groep) (midden- en bovenbouw).

Les 3: Ik weet wat ik kan doen om mij rustiger te voelen (onderbouw). Ik herken onrust in mijn hoofd en weet wat ik dan kan doen (midden- en bovenbouw).

SAMEN BESPREKEN
Het is belangrijk dat je altijd vertelt hoe je je voelt, ook als je boos of verdrietig bent.
Rustig worden lukt pas als je eerst even alleen bent.

Les 4: Ik weet wat ik kan doen om goed op te letten (en werken) in de groep (onderbouw). Ik kies voor een goede werkhouding (midden- en bovenbouw).

Les 5: Ik weet hoe ik mijzelf kan helpen om iets te durven (onderbouw). Ik kan mijn zelfvertrouwen versterken (midden- en bovenbouw).

KWINK KOELKAST POSTER

AFSPREKEN KUN JE LEREN

Maak samen een top 3 van thuisafspraken die jullie helpen om het gezellig te houden. Bijvoorbeeld: 'We luisteren naar elkaar aan tafel', 'We helpen met opruimen', of 'We zeggen het als iets niet lukt'. Kies er eentje uit om deze week extra aandacht aan te geven. Bespreek aan het eind van de week: is het gelukt?

THUISAFSPRAKEN

-
-
-

EMOTIEMEMORY

Maak samen kaartjes met verschillende gevoelens: schrijf het woord op het ene kaartje, en teken of beschrijf een situatie op het andere (bijvoorbeeld 'bang' ↔ 'alleen op het podium staan'). Leg de kaartjes omgekeerd neer. Speel memory en bespreek: Herken jij dit gevoel? Wanneer voelde jij je zo?

CHILL!

Kies samen een plek in huis die jullie fijn en rustig vinden. Dit wordt jullie 'rustpunt'. Ga er even zitten en sluit je ogen. Wat hoor je? Wat voel je? Wat helpt jou om rustig te worden als je hoofd vol zit? Bespreek hoe ieder gezinlid zijn rust kan pakken. Tip: gebruik dit rustpunt deze week af en toe bewust.

DAPPERE DOBBELSTEEN!

Speel dit spel met het hele gezin. Pak een dobbelsteen en gooi deze om de beurt. Voor de opdracht uit die bij de getallen op de dobbelsteen hoort.

- 1 Vertel iets wat je spannend vond maar toch deed
- 2 Geef iemand een compliment
- 3 Doe iets wat je nog nooit hebt gedaan (bijv. gek damage)
- 4 Bedenk een 'helpende gedachte' voor jezelf
- 5 Zeg wat je nodig hebt als je bang bent
- 6 Jij kiest een opdracht voor een ander

CONCENTRATIECHALLENGE

Kies samen een mini-taak die je nú kunt doen (bijv. een puzzel maken, een boek lezen, de schoenen opruimen). Zet op de poster met streepjes wie het lukt om twee, vijf of tien minuten lang geconcentreerd bezig te blijven. Ieder krijgt zijn eigen vakje. Lukt het? Zet een streep. Nieuwe ronde = nieuw streepje. Wie verzamelt deze week de meeste streepjes?

Naam	twee minuten	vijf minuten	tien minuten

Nieuw voor thuis: Kwink-Emotiedagboek

Kwink is een initiatief van Streeklust, Kwinkleerkracht, www.kwinkschool.nl & Bouw je Levenschool 2015-2026